

РІК ХІХ. ДЖЕРЗИ СІТИ, Н. ДЖ. ЧЕТВЕР, 16 ПАДОЛИСТА 1911. ЧИСЛО 46.

VOL. XIX. JERSEY CITY, N. J., THURSDAY, NOVEMBER 16, 1911. No. 46.

Від Адміністрації

Нинішнє число „Свободи“ з технічних перешкод виходить лише на 8 сторін. Слідуюче число вийде уже в своїм звичайнім об'ємі.

Осторога.

Від якогось часу „Свобода“ стала помішувати голоси люду в справах церковних і парохіальних. Сими надсиланими з усіх усюдів статтями почула ся ображена невеличка частина нашого духовенства враз з нашим Владикою, Пр. Сотером. Сі глоси люду спонукали навіть Йх Преосвященство виступити з нашої організації і зірвати всякі зносини з Р. Н. Союзом. Зазначуємо з притиском, що усі ті статі, які друкували ся доси в нашій часописі і які критикували поведене деяких духовників і самого Владика, походили з духовних і робітничих кругів. Редакція „Свободи“ стояла доси осторонь від сеї „борби“ і сповняла тільки свій обов'язок, наложений на неї особною ухвалою Виділових Р. Н. Союзу, зібраних на річнім засіданню в міс. вересня с. р.

Показує ся тепер, що наш Владика, виступаючи з Союзу, хотів мати розв'язані руки... Деякі сьвященники невдоволені з того, що наш нарід обстоює свої права, почали баламутити публичну опінію і старають ся веїма силами підкопати довіріє своїх прихожан до нашої організації, називаючи її радикальною, гайдамацькою, безбожною і т. и. А люди — як люди: одні знають, чого хотять і за що борються, а другі несвідомі того, що довкола них дієть ся.

Уважаємо своїм сьвятим обов'язком перестеречи всіх членів Р. Н. Союзу, щоби вони не дали нікому звести ся на манівці і щоби ніяким чином не виступали з нашої щиро народної організації! Наш Владика і кількох прихильних його політиці сьвященників намагають ся відірвати від Р. Н. Союзу як найбільше число членів і стягнути їх до Союзу No. 3, що — як відомо — носить назву „Християнська Любов“. Що то є той Союз No. 3, ми вже в своїм часі докладно про се писали, а хто має трошки здорового розуму, сей знає, що та нова, чисто попівська (клерикальна) організація не дає нашому народови ніяких прав. У тій організації нарід не буде мати жадного голосу; він мусить робити сліпо усе те, що скаже єпископ і його дорадники-сьвященники. Було би дуже сумно, якби побаламучені тепер люди, кинули свою стару організацію, в котрій во

ни були самотніми газдами, і пішли на службу чужим богам...

Остерігаємо всіх членів нашого Р. Н. Союзу, щоби вони старали ся порозуміти добре теперішню ситуацію і щоби добре надумали ся, куди йти і чого бажати. Виступити зі старої організації, виречи ся на завше того товариства, що стільки літ держало високо і щиро церковно-народний прапор — не трудно, але повернути до тої організації по невчасі і то ще з розбитим серцем та з потеряними надіями — буде трудніше! Руський Народний Союз не розлетить ся еще ізза того, що з него виступить кількадесят нетямучих членів, так як не розлетів ся і доси з powodu за-сновання нового Союзу в Олифанті. Усі ті справи, які під пору непокоять уми наших визначніших людей, уложать ся за недовгий час самі собою, а тоді настане знова примірна згода і бажаний спокій. Треба лише трошки розваги і терпеливості.

Задля нестачі місця мусимо закінчити отсю нинішню осторогу; за те постараємо ся в слідуючій числі розяснити сю справу ширше і докладніше. Поки-що кличемо: Не дайте ся, люди, вивести з рівноваги! Не дайте ся баламутити вовкам в овечій шкурі! Не виступайте зі своєї старої організації, щоби се не колись не жалували!

Звіт

з річного засідання Головного Уряду Р. Н. Союзу, відбувшого ся в Джерзі Сіті, Н. Дж. на днях 5., 6., 7., і 8. вересня 1911-го року.

(Дальше).

Відділ	На ціле посм.	На пів посм.	Діти
261.	38	—	—
262.	8	6	—
263.	24	—	1
264.	29	—	—
265.	55	1	—
266.	31	4	—
267.	24	5	—
268.	38	—	—
269.	29	—	—
270.	20	—	—
271.	—	—	—
272.	16	—	—
273.	22	—	3
274.	20	3	—
275.	50	—	—
276.	23	7	3
277.	10	11	—
278.	37	8	—
279.	25	—	—
280.	17	—	—
281.	19	—	—
282.	10	9	—
283.	8	16	5

Відділ	На ціле посм.	На пів посм.	Діти
284.	8	3	—
285.	9	—	1
286.	10	—	1
287.	11	—	—
288.	19	3	—
289.	—	—	—
290.	10	—	—
291.	11	6	3
292.	18	14	—
293.	44	—	—
294.	23	3	—
295.	—	—	—
296.	27	5	10
297.	20	1	—
298.	19	—	—
299.	14	—	—
300.	45	22	—
301.	5	16	—
Разом	11.720	1.694	1.755

Під пору послідної конвенції, число членів в Р. Н. Союзі виносило:
На ціле посмертне 12.669
На пів посмертного 1.761

Разом 14.430

Тепер, з кінцем місяця серпня с. р. стан членів є такий:

На ціле посмертне 11.720
На пів посмертного 1.694

Разом 13.414

Отже число членів Р. Н. Союзу з powodu всяких ворожих агітацій явних і скритих ворогів зменшило ся о 1.016.

Число дітей на послідній конвенції виносило 1.767
З кінцем серпня с. р. є 1.755

Отже і число дітей зменшило ся о 12

По скінченні справозданню наступила коротка дискусія над ним; опісля на внесенє п. Ядловського прийнято справозданє головного рекордового секретаря як було читане.

На тім замкнено передполуднєве засіданє.

Засіданє пополуднєве отворено справозданєм контрольної комісії що до каси Р. Н. Союзу, т. є. предс., кас. і фін. секр.

На внесенє п. Стеткевича ухвалено одноголосно вотум довірія контрольній комісії.

Над справозданєм п. менеджера „Свободи“ вивязала ся широка дискусія. На внесенє п. Ялечка, попере п. Ядловським, прийнято се справозданє яко читане.

На внесенє о. В. Балого ухвалено п. Ів. Лянгера, від. 69, на його просьбу 50 дол. з тим, що ся сума має бути в розметі, а если би він утратив цілком руку, тогди він буде мати доплату 150 доларів.

Наступило справозданє контрольної комісії що-до фінансів „Свободи“. По сім справозданню замкнено другий день засідання.

Третій день засідання.

По отворенню засідання молитвою о годині 9-ій перечитано спис урядників і показало ся, що неприємними були о. М. Балог і п. А. Гела, які

півзійше оправдали свою неприємність.

Відтак слідувало читанє протоколу з попереднього дня.

На внесенє п. Стеткевича ухвалено, щоби секретарі сформулували сей протокол так, аби він міг бути перечитаний по обіді.

Наступила дискусія над справозданєм контрольної комісії дотично фінансового стану „Свободи“.

П. Т. Касків заявив, що всі рахунки знайшов в порядку, лиш не найшов поквітовань на деякі менші позиції в розходах.

На внесенє п. А. Шаршони ухвалено, щоби справозданє менеджера „Свободи“ п. К. Кирцова прийнято до відома яко читане, та щоби на будуче всякі виплати були роблені чеками, а там де платить ся готівкою, щоби менеджер мав на се поквітованє (крім почтових марок).

На внесенє п. Стеткевича ухвалено, щоби справозданє контр. комісії прийняти до відома, та щоби контрольна комісія підписала книги менеджера „Свободи“.

Відтак слідувало справозданє редактора „Свободи“ п. О. Стеткевича. (Дальше буде).

ПОЗІР! РОДИМЦІ! ПОЗІР!

Заходом укр. Товариства „Запорожська Січ“ в Брукліні, Н. Й.

— відіграє ся пораз перший —

в суботу, дня 25-ого листопада 1191 року

в Seacilia Hall,

101—103 Grand Str., Brooklyn, N. Y.

театральне представленє

„В Старім і Новім Краю“

Образ з сучасного життя в 4-ох відслонках. Написав Урманець.

ОСОБИ:

Микола, свідомий парубок т. Д. Шарко
Андрій т. Д. Цюпа
Андріха п-на Т. Забірка
Іваніха п-на К. Печена
Мошко, шинкарь, опісля шторани в Америці т. О. Балко (Стэф.)
Мартин, жидівський суга т. Д. Смиташюк
Війт т. П. Макогонюк
Михайло, гада т. П. Макогонюк
Гадина п-на Ю. Августиняк
Василь т. В. Дикий
Олеся т. Д. Зварич
Стефан т. І. Савицький
Гриць т. Д. Смиташюк
Ілько, старий чоловік } бордінгери
Михася, мол. хлопець } т. П. Кришук
т. І. Сподар
Марійка, сестра гадина, грігорка п-на К. Мусій
Поліцман т. В. Нідроп
Ганя, сирота, наречена Миколи п-на К. Мусій
Парубки, жінки, дітчата і музиканти.

Річ діє ся в старім краю і в Америці.

Режисер т. М. Андрушко. — Музика п. П. Гуменюка.

Поч. точно о год. 7.30 вечером.

ЦІНИ МІСЦЬ: Крісла I-рядні 75 ц.; II-рядні 50 ц.; III-рядні 35 ц. Місця стоячі і балкони по 25 центів.

По представленню Великий Баль.

Всіх щирих Русинів і Русинок, як місцевих так і позамісцевих, просимо о як найчисленнішу участь. За добру забаву і добру обслугу ручить

Справозданє касове Р. Н. Союза

за місяць вересень 1911 р.

Від.	Місцевість	\$	ц.
1	Shamokin, Pa.	329	03
2	Mt. Carmel, Pa.	74	00
3	Olyphant, Pa.	109	18
4	Jersey City, N. J.	51	18
5	Mt. Carmel, Pa.	93	50
6	Brownsville, Pa.	72	00
7	McAdoo, Pa.	174	62
8	Elmira Heights, N. Y.	41	18
9	St. Clair, aP.	139	64
10	Ansonia, Conn.	95	54
11	Waterbury, Conn.	33	59
12	Yonkers, N. Y.	99	18
13	Troy, N. Y.	53	18
14	St. Louis, Mo.	113	10
15	Buñalo, N. Y.	44	18
16	Lansford, Pa.	239	00
17	West Pawlet, Vt.	35	00
18	Seymour, Conn.	25	00
19	Homer City, Pa.	22	00
20	Jessup, Pa.	83	59
21	Mayfield, Pa.	22	00
23	Homestead, Pa.	89	75
24	Shamokin, Pa.	21	59
25	Trauger, Pa.	53	18
26	Belle Vernon, Pa.	28	00
27	Glen Lyon, Pa.	71	13
28	Mahanoy Plane, Pa.	232	59
29	Rhone, Pa.	85	58
30	Breslau, Pa.	94	23
31	Eleanor, Pa.	39	00
32	Trauger, Pa.	52	00
33	Northampton, Pa.	236	70
34	Old Forge, Pa.	24	59
35	Whitney, Pa.	50	30
36	Scottdale, Pa.	41	23
37	Chisholm, Minn.	80	89
38	Auburn, N. Y.	72	95
39	Syracuse, N. Y.	53	00
40	Edwardsville, Pa.	88	25
41	Westmoreland, Pa.	34	36
42	Passaic, N. J.	96	16
43	Simpson, Pa.	21	00
44	Mt. Carmel, Pa.	12	00
45	Philadelphia, Pa.	30	46
46	Plymouth, Pa.	163	00
47	Ambridge, Pa.	40	82
48	McKeesport, Pa.	99	54
49	Powhatan, W. Va.	18	00
50	Desloge, Mo.	3	00
51	Yatesboro, Pa.	53	10
52	Holyoke, Mass.	12	00
53	Pittsburg, Pa.	193	26
54	Terryville, Conn.	20	49
55	Carnegie, Pa.	102	13
56	McKees Rocks, Pa.	27	95
57	Cohoes, N. Y.	34	79
58	Ramey, Pa.	80	86
59	Leisenring, Pa.	47	95
60	Baltimore, Md.	21	09
61	Dunlo, Pa.	116	00
62	Lopez, Pa.	16	36
63	Ford City, Pa.	81	35
64	Gradatim, Pa.	7	00
65	Elizabeth, N. J.	95	36
66	New York, N. Y.	51	54
67	Butler, Pa.	9	00
68	Ansonia, Conn.	10	59
69	New York, N. Y.	16	25
70	Jersey City, N. J.	131	34
71	Franklin Furnace, N. J.	20	00
72	Alden Sta., Pa.	90	54
73	Providence, R. I.	12	97
74	Granville, N. Y.	17	00
75	Mt. Carmel, Pa.	23	00
76	Newark, N. J.	36	34
77	Yorkville, O.	13	00
78	Minersville, Pa.	240	59
79	Meyersdale, Pa.	17	00
80	Mercant Valley, Pa.	49	25
81	Baltimore, Md.	24	59
82	New Alexandria, Pa.	85	18
83	Carnegie, Pa.	11	95
84	Canonsburg, Pa.	22	59
85	Hazleton, Pa.	198	18
86	Olyphant, Pa.	11	00
87	Lancaster, N. Y.	24	36
88	Tonawanda, N. Y.	11	18
89	Simpson, Pa.	13	00
90	Centralia, Pa.	38	00
91	McKees Rocks, Pa.	39	78
92	Taylor, Pa.	63	05
93	Newburgh, O.	16	00
94	New Britain, Conn.	46	49
95	Beaver Meadows, Pa.	73	97
96	Pittsburg, Pa.	65	28
97	Marion Heights, Pa.	17	00
98	Shenandoah, Pa.	37	00
99	Wilkes Barre, Pa.	113	75
100	McKeesport, Pa.	21	79
101	Canonsburg, Pa.	—	—
102	Cleveland, O.	99	21
103	Export, Pa.	17	00
104	Perth Amboy, N. J.	101	56
105	Nicetown, Pa.	19	66
106	Chicago, Ill.	114	60
107	Sayre, Pa.	41	36

Від.	Місцевість	\$	ц.
108	New York, N. Y.	95	71
109	Ellsworth, Pa.	43	54
110	Leetsdale, Pa.	38	00
111	Allegheny, Pa.	21	30
112	Cleveland, O.	20	49
113	New Florence, Pa.	50	85
114	Dunmore, Pa.	61	05
115	New Philadelphia, Pa.	39	00
116	Chisholm, Minn.	13	23
117	New York, N. Y.	59	49
118	Pittsburg, Pa.	9	77
119	Latrobe, Pa.	35	00
120	Spangler, Pa.	86	17
121	Trenton, N. J.	165	79
122	Trenton, N. J.	72	18
123	Scranton, Pa.	29	13
124	Ormsrod, Pa.	33	26
125	Chicago, Ill.	—	—
126	Beaverdale, Pa.	41	18
127	Buffalo, N. Y.	55	77
128	Lorain, O.	22	11
129	Sykesville, Pa.	50	00
130	Pittsburg, Pa.	38	10
132	McKeesport, Pa.	41	04
133	Newark, N. J.	96	53
134	Ernest, Pa.	40	75
135	Smoke Run, Pa.	129	00
136	Carnegie, Pa.	29	00
137	West Seneca, N. Y.	6	00
138	Philadelphia, Pa.	7	36
139	Oil City, Pa.	31	25
140	Youngstown, O.	48	59
141	Little Falls, N. Y.	52	03
142	Elizabeth, N. J.	48	65
143	Windber, Pa.	41	50
144	New York, N. Y.	12	18
145	Altoona, Pa.	19	00
146	Detroit, Mich.	14	36
147	Allentown, Pa.	78	72
148	California, Pa.	21	59
149	West Seneca, N. Y.	27	61
150	Pittsfield, Mass.	9	00
151	Allentown, Pa.	12	03
152	Homestead, Pa.	125	50
153	Berwick, Pa.	82	31
154	Dunmore, Pa.	47	30
155	Perth Amboy, N. J.	43	32
156	Sheffield, Pa.	18	27
157	Donora, Pa.	71	29
158	Creekside, Pa.	18	00
160	Jamaica, N. Y.	32	26
161	Tower City, Pa.	29	00
162	Scranton, Pa.	47	73
163	Chicago, Ill.	12	41
164	N. Hadley, Mass.	19	59
165	Chicago, Ill.	50	13
166	Barnesboro, Pa.	45	35
167	Cumbola, Pa.	36	23
168	Perth Amboy, N. J.	37	98
169	Scranton, Pa.	48	00
171	Pittsburgh, Pa.	31	08
172	Fredericktown, Pa.	26	50
173	Cleveland, O.	24	59
174	Oxford Furnace, N. J.	23	00
175	Detroit, Mich.	21	54
176	New Burgh, N. Y.	21	00
177	Vegreville, Alta., Can.	8	00
178	Manchester, N. H.	9	86
179	St. Louis, Mo.	87	25
180	Scarbo, W. Va.	22	00
181	Manville, R. I.	6	36
182	Dixonville, Pa.	67	55
183	Sunderland, Mass.	18	68
184	Whiting, Ind.	58	28
185	Hazleton, Pa.	50	20
186	McAdoo, Pa.	40	59
187	Ford City, Pa.	39	33
188	Ginter, Pa.	80	80
189	South Fork, Pa.	30	43
190	Newark, N. J.	27	78
191	Troy, N. Y.	42	59
192	Herkimer, N. Y.	37	08
193	Red Star, W. Va.	9	00
194	Minneapolis, Min.	28	18
195	Peckskill, N. Y.	19	18
196	Whiting, Ind.	45	60
197	Swoyers, Pa.	81	46
198	Port Jerwis, N. Y.	25	59
199	Whiting, Ind.	45	02
200	Syracuse, N. Y.	4	18
201	Whippany, N. J.	10	18
202	Auburn, N. Y.	17	58
203	Brooklyn, N. Y.	30	48
204	New York, N. Y.	15	92
205	Emerald, Pa.	38	78
206	Woonsocket, R. I.	21	26
207	Jeanette, Pa.	60	96
208	Kingston, Pa.	48	93
209	Carteret, N. J.	90	20
210	Westchester, N. Y.	14	00
211	Stapleton, N. Y.	20	57
212	Cleveland, O.	28	50
213	Bayonne, N. J.	40	86
215	New York, N. Y.	22	96
216	Hazleton, Pa.	66	25
217	Rochester, N. Y.	24	48
218	Youngstown, O.	22	00
219	Bakerton, Pa.	67	60
220	Chicago, Ill.	27	67
221	Chicago, Ill.	39	23

Від.	Місцевість	\$	ц.
222	Mahanoy City, Pa.	99	65
223	Port Bowkley, Pa.	30	00
224	Belle Valley, O.	28	09
225	Desloge, Mo.	51	00
226	Hammond, Ind.	15	00
227	Derry, Pa.	59	55
228	St. Clair, Pa.	23	60
229	Scranton, Pa.	112	22
231	Centralia, Pa.	16	17
233	New York, N. Y.	20	47
234	Elizabethport, N. J.	54	36
235	Rossford, O.	33	18
236	Ambridge, Pa.	6	14
237	Chester, Pa.	42	83
238	New Alexandria, Pa.	5	00
239	Philadelphia, Pa.	61	79
240	Phoenixville, Pa.	11	00
241	Newark, N. J.	16	49
242	Hawthorne, Ill.	21	72
243	West Pullman, Ill.	13	74
244	Bellefonte, Pa.	12	18
245	Trenton, N. J.	46	31
246	Crompton, R. I.	12	03
247	Wilmington, Del.	33	99
248	Coatesville, Pa.	33	94
249	Nanticoke, Pa.	36	36
250	Pittsburg, Pa.	81	86
251	Cleveland, O.	23	67
252	Northampton, Pa.	22	18
253	Lopez, Pa.	57	93
254	New Britain, Con.	20	76
255	West Newton, Pa.	30	02
256	Ronco, Pa.	19	77
257	Spring Valley, N. Y.	13	41
258	W. E. Pittsburgh, Pa.	25	18
259	Chicago, Ill.	30	62
260	Taylor, Pa.	42	66
261	Taylor, Pa.	38	60
262	Ansonia, Conn.	11	54
264	Juliet, Ill.	29	00
265	Taylor, Pa.	58	94
266	Glen Lyon, Pa.	33	36
267	Kingston, Pa.	27	36
268	Duquesne, Pa.	39	00
269	East Chicago, Ind.	29	00
270	Youngstown, O.	—	—
271	Troy, N. Y.	37	99
272	Delano, Pa.	15	00
273	Hudson, N. Y.	32	00
274	Youngstown, O.	23	31
275	Perth Amboy, N. J.	53	10
276	Ambridge, Pa.	28	75
277	Hartford, Conn.	16	49
278	Wilkes Barre, Pa.	41	47
279	Glen Campbell, Pa.	28	75
280	Stockton, Pa.	25	40
281	Manchester, N. Y.	17	00
282	Syracuse, N. Y.	13	72
283	Auburn, N. Y.	19	72
284	Rome, N. Y.	9	77
285	Glassport, Pa.	9	00
286	Lorain, O.	16	64
287	Carnegie, Pa.	11	00
288	So. Bethlehem, Pa.	23	37
290	Clarksburg, W. Va.	13	60
291	Brooklyn, N. Y.	14	54
292	Detroit, Mich.	25	85
293	Duquesne, Pa.	47	60
294	Madera, Pa.	32	52
296	New Kensington, Pa.	38	25
297	Dravosburg, Pa.	21	59
298	Holden, W. Va.	40	50
299	Kent, Pa.	9	25
300	Johnstown, Pa.	59	08
301	Chicago, Ill.	16	53
302	Iggelsville, Pa.	30	80
304	Hailwood, Pa.	16	50
306	Cumbola, Pa.	38	95

Прихід за вересень єсть

\$13.551.57

РОЗХІД:

Посмертне по бл. п.:

Николаю Рєпа, St. Louis, Mo.	1.000.00
Тимкови Вітик, Bakerton, Pa.	126.00
Стефані Цар, Yonkers, N. Y.	1.000.00
Стефані Тєзбір, Peekskill, N. Y.	1.400.00
Данькови Гарґєра, Glen Lyon, Pa.	700.00
Івані Гресь, Minersville, Pa.	1.000.00
Олені Загочєвськїй, Ansonia, Conn.	400.00
Марії Боївка, Mahanoy Plane, Pa.	400.00
Анні Жєньчак, Pittsburg, Pa.	200.00
Анні Сломєска, Franklin Furnace, N. J.	400.00
Мєлянї Мєхалїцкїй, Northampton, Pa.	400.00
Анні Ярошчак, Plymouth, Pa.	400.00
Запомога для:	
Павла Какуна, Scranton, Pa.	200.00
Марії Домбровєкої, Mt. Carmel, Pa.	200.00
Йосифа Тєнча, Plymouth, Pa.	100.00

Григорія Мута, Simpson, Pa.	100.00
Орган Р. Н. Союза	1.358.80
Завдаток на калєндар Р. Н. Союза на рік 1912	600.00
„Свобода“ за друки для Р. Н. Союза	336.70
Платня Головних Урядників	270.00
Нагорода Організаторів	156.12
Вїдєнанки для Р. Н. Союза	800.00
Адміністрація за жовтєнь	94.73
Розхїд за вересєнь є	\$11.642.35
Зїставленє:	
Прихїд за вересєнь єсть	13.551.57
Готївка з кїнц. серпня була	87.379.05
Вєсь прихїд разом єсть	\$100.930.62
Розхїд за вересєнь єсть	11.642.35
Готївка з кїнцем вересєня	
остєє	\$39.288.27
З того:	
Фонд сирїтськїй	46.766.79
„ резервовий	21.422.64
„ народний	3.956.3

КАЛЕНДАР.

ПАДОЛИСТ.

н.ст.	Дні	Руські святя
16	Четвер	Айталя, Іосифа
17	Пятн.	Іоанкія преп.
18	Субота	Галактіона м.
19	Неділя	23. Павла еп. Кл.
20	Понед.	Бронима, Лаз.
21	Вівтор.	Михайла Арх.
22	Середа	Онісифора

НОВИНКИ.

¶ Січинський на волі! В ньюйорський часописи „New-Yorker Staats-Zeitung“ ч. 270 з дня 11-го с. м. читаємо таку сензаційну депешу: „Відень, 10. падолиста. Зі Львова доносять, що убийник галицького намісника, графа Потоцького, руський студент Січинський, утік із станиславівської тюрми. Поліція докладає всіх сил, щоби втікача зловити, але доси не можна попасти на ніякий слід, бо плян утечі був вже здавна приготований і з найбільшою обережністю переведений“. — Сю вістку треба брати з резервою, бо вона може бути звичайною диванкарською „качкою“. На кожний случай ся депеша потребує ще офіційального потвердження.

¶ Памятник Маркіяна Шашкевича на підліській горі. Справді можемо авторови інж. п. Лушпінському погратувати інвенції помислу пам'ятника Маркіянового на підліській горі. Складає ся він з двох частин, елементарно від себе відріжневих, а предінь естетично з собою споених в одну, гармонійну, милу цілість. Спідна часть пам'ятника, камінна, масивна будова, 1½ метра в фундаменті в земли, а 6½ м. над землею, в споді 5 м. широка, в горі вузла, нагадує нам зі старинних часів, піраміду єгипетських фараонів, — верх пам'ятника залізний 18 метровий хрест конструкції залізних мостів, з якого 3 м. для безпеки від вітру і бурі — вмуровано в камінний підставі, нагадує нам з найновіших часів помисли з вистави париської, вежу Айфля. У споді пам'ятника старина, в горі новітність. І характеристика способу будови обох частин відмінна. Коли при будові спідної камінної части, як при будовах старинних єгипетських будівель, видимо хмари робітників, мулярів, помічників, сотки фірм звозячих будівельні матеріали, камінь, вапно, пісок, руштовання, коли чуємо гамір, крик, накликування до поспіху наставників, коли чуємо лоскіт джоганів, бігів, молотів обробляючих тяжке камінь до будови, — то при будові залізного хреста видимо всего двох слюсарів з спритної і солідної робітні п. Стефанівського, котрі спокійно а з поспіхом складають приладжені вже штаби залізни до купи і мудро та проворно нютують їх; нютують а не стягають їх шрубамі тому, щоби якийсь злобний чоловік не захотів колись шруби розшрубувати. Яка ріжниця в часі роботи; нім мулярі поставлять один метр в гору своєї будови, зручні слюсарі вже за той час кілька метрів поспішили в гору. А якіж всесторонні та глибокі рефлексії викликає сей Маркіяновий пам'ятник. Спід пам'ятника, подоба старинних пірамід, се темнота, неповоротність, малий поступ, — верх хреста в подоби вежі Айфля, — се примоване до сонця правди, просвіта, культура, скорий поступ новочасности. А чиж згадуючи часи Маркіянові, той камінь у споді, не нагадує нам той тяжкий камінь, ретроградности, пониження народного, той тяжкий камінь мертвеччини язикової, званої препоганом „язичієм“, що давило то-

ді серце народу. Безсмертний Маркіян сьпівав: „відкинь той камінь, що ти серце тисне!“ се заслуга Маркіянова, що сей анахронічний нині камінь зістав у споді, — а понад ним зняла ся скоро і бастро, як той хрест високо на Маркіяновім пам'ятнику, люба мова народня, мова рідня і гень, гень широко і далеко залунали могутим, звінким гомоном слова Маркіяна понад Сян і Бескид, понад Кавказ і Чорне море. — А. Л. („Діло“).

¶ Польська педагогія. До чого доходить україножерне божевіле польських педагогів, про се говорить факт, який став ся 23 м. м. в жіночій утравістичній учительській семінарії в Перемишлі, а який своєю брутальністю і цинізмом переходить уже всякі границі. Згаданого дня учитель того семінара Лайбергер, вшехполяк з Познаня, який не віднині дасть ся в знаки ученицям-Русинкам і систематично спихає на них усі школярські сваволі, які діють ся в клясах, допустив ся ось-чого: йдучи коритарем, зустрів ученицю Русинку О. Т. і почав її „упоминати“ такими словами: „Tu ulicznico jedna, jeśli się nie będziesz uczyć, to się wybiję po mordzie i tą palicą!“ — і погрозив вишнівкою, такою як ті, що були в „арсеналі“ підчас процесу 101. Учениця, наробивши крику, втікла до кляси, де її товаришки, довідавши ся, що стало ся, почали кричати. Входячи на сей крик до кляси, п. Лайбергер зустрів на порозі вже иншу ученицю-Русинку, М. К., до якої крикнув: „Tu ulicznico jakaś, dlaczego krzyczysz?!“ А коли та віддаючи „pięknę za nadobne“, відповіла: „Może Pan sam ulicznik!“ — вшехпольський педагог так сильно вдарив її в лице, що та впала і зімліла.

Того самого дня по полудні відбула ся в сій справі учительська конференція, на якій порішено затушувати справу, видаючи божевільного україножерством педагога за „варията“.

Додамо, що п. Лайбергер взагалі поводить ся так, що надасть ся радше на „Ваську Красного“ до публичного дому, як на учителя до жіночого семінара. Так прим., як котра з учениць має книжку спільну з товаришкою, він дозволяє собі на такі уваги: „Jak będziesz miała męża, to także będziesz się z nią dzielić?!“

Ось такі то польські „учені“ насаджують на Галицькій Русі „виспу культуру“.

¶ По виборах. Американські часописи розписують ся дуже широко про вислід сегорічних виборів. Подаємо що важніше до відома наших читачів. І так: в ньюйорським стейті побідили републикани і незалежні демократи. Партія „Tammany“, на чолі котрої стоїть знаний корупціоніст Charles F. Murphy, стратила свою дотеперішню контролю над стейтовою легіслатурою. Будучий сойм буде складати ся із: 99 републиканів, 1 посла з незалежної ліги, 1 соціаліста і 49 демократів (властиво Мурфікратів, що тримають ся політики свого вождя Мурфого). В теперішнім соймі було: демократів 85, републиканів 63, з індепендентної ліги 1 і незалежний демократ 1. Заряд міста Нью Йорку лишив ся поки-що в руках дотеперішньої партії (Tammany).

Сенат стейту Нью Джерси буде складати ся з 12 републиканів і 9 демократів; палата репрезентантів (assembly) — з 39 републиканів і 21 демократів. В минушнім соймі було: 42 демократів і 18 републиканів. В місті Джерси Сіті вибрано поновно майором демократа Вітлена. Враз з ним перейшов цілий демократичний тікет. Майором міста Сінсінаті, Огайо

(місце уродження през. Тафта) вишшов демократ, а так само стало ся в Клівленді і в Колумбусі.

Ню Мексіко, один з нових стейтів, опинив ся в руках демократів, завдяки ньюйорському видавцеві Hearst-ови, котрий в часі виборчої кампанії видавав навіть одну часопись по іспанськи. Стейт Кентокі лишив ся в руках демократів, Род Айленд — в руках републиканів. Майором Філадельфії вишшов кандидат реформи, Блякенбург. — Місцеві часописи впевняють, що при теперішніх виборах зістали взагалі побиті усі ті, що в який небудь спосіб надуживали свого становища і не числили ся з голосами люду.

¶ Напад бандитів. З Мемфіс, Тен. доносять таке: Дня 1-го с. м. шістьох замаскованих бандитів задержали особовий потяг залізниць Рок-Айленд, відцепили від потягу локотиву і почтовий вагон, та присилували машиніста відіхати з ними. Найшовши ся з локотивом і пакунковим возом у значній віддалі від решти возів потягу, обрабували почтові мішки, розбили вітрогліцеріною обі касі, та на щасте, не найшли у них нічого. Пасажирів не чіпано. Сьмільний бандитський напад був би удав ся цілковито, колиб нараз не появилася на закруті локотива, якої на недалекій стації уживано до пересування возів. Бандити на її вид з поспіхом утікли і по них пропав всякий слід. (х)

¶ Молодий польський злочинець. В департаментальних склепах Ітона в Вінніпег, Канада, лучила ся на днях досить голосна афера стрілянини, якої актором був 17-літній польський молодець, Юзеф Остри, котрий „загостив“ був до згаданого склепу в цілі крадежі. Нічний сторож, чуючи людський хід, поспішив в ту сторону, та не далеко йшов, як побачив наставлений до него револьвер а потім дав ся чути і подвійний стріл. Сейчас позбігали ся й инші сторожі і молодого злодія зловлено а потім віддано в руки поліції.

¶ „Імператор“, найбільший канадійський парохід на великих озерах затопив ся з пшеницею в дорозі із Форт Вілям до Мідленд. На ньому находило ся 310.000 буш. пшениці. Глубина води в тім місці була на 25 стіп. Парохід мав наїхати на скелю і се було причиною його затоплення.

¶ Побите Кука. В Копенгазі мав перед кількома днями голосний свого часу Кук виклад про відкрите північного бігуна, якого однак — як йому доказано — не видів на очі. В дорозі до льокалю витали його товпи ворожими демонстраціями. Кричали: „Геть з Куком! Обманець!“ і т. д. Демонстрації ті товаришили Кукови до самого льокалю і повторили ся, коли Кук вишшов на естраду. Публика кричала: „Вігуновий обманець! Викинути його! Убити його!“ По поверненню спокою Кук при помочи скіптикову описав свою виправу до північного бігуна, нападаючи при тім на Пірія, котрому закидав підкупство, крадіж і т. д. По викладі, коли Кук вертав по дому, демонстрація повторила ся, при тім Кука побито.

¶ Месть зрадженого. Із Скваряви жовківського повіту виїхав перед кільканайцяти місяцями до Америки тамошний селянин Федько Керницький. В часі його неприсутности жінка його навязала зносини з односельчанином Сторожаком. Повідомлений про се Керницький приїхав з Америки до дому, щоби пімстити ся. Своєки Керницького держали в тайні реченець його повороту, а коли він приїхав, завели його до мешкання жін-

ки, де якраз перебував Сторожак. Тоді ціле товариство кинуло ся разом з Керницьким на Сторожака і почали його бити. Сторожакови удалось вирвати ся і вибігти на подвір'є, але тут допали його розлючені местники і били так довго, аж із Сторожака зробила ся безобразна маса. Кров, мозок і кусники тіла попримали до стін хати та до огорожі. Жінка Керницького диким криком заохочувала бити Сторожака. Остаточно местники стямили ся і розбігли ся а Керницький удав ся до жандармерії і сам признав ся до діла.

¶ Страїк в редакції. В редакції будапештеньського німецького дневника Pester Lloyd, обильно субвенціонованого правительством прийшло в минулий понеділок до страйку. До страйку прийшло ось як: В ночі з суботи на неділю о год. 1:30 по півночі почали з Відня телефонувати престольну промову царгородського падишаха, але стенографи не хотіли вже її писати, бо їм саме скінчив ся час нічного джурну і всі п'ять пішли домів. Нічний редактор д-р Жигмонт Шілер не мав иншої ради, лише мусів стати коло телефону та списувати престольну бесіду султана. Але стенографам того не дарував і в понеділок рано, вилаявши їх простими словами, заявив їм, що в порозуміню з шефом-редактором Жигмонтом Зінгером, рішив звільнити їх від обов'язків в редакції. Стенографи прийняли се до відома, а пополудни повідомили про се рішене всіх співробітників Pester-Lloyda. І стала ся в редакції правительственного органу нечувана подія: Всі стенографи і майже всі співробітники дневника почали страйк і зібрали ся на страйкову раду в одній каварні. До страйку не прилучило ся лише двох співробітників, котрі є рівночасно й державними функціонерами, а один співробітник „страйкував на половину“, бо в редакції не сидів, але прислав рукопись до друкарні зпоза редакції. Цілий сей страйк однак довго не тревав; ледви від 5-ої год. пополудни до 10-ої в ночі (в понеділок). І шеф-редактор Зінгер пішов до Каноси; прийшов в ночі до каварні до страйкерів, перепросив усіх, а особливо стенографів за обиду, заявив, що всіх стенографів приймає назад і просив ціле „тіло страйкерів“ вернути до праці. Всі вернули і страйк скоро скінчив ся. А все через тоту турецьку престольну промову. Як би слова володаря з над „золотого рога“ були наспіли скорше, не була би редакція півофіційного органу королівського правительства осквернена масонським страйком, способом борби пролетаріату, який Pester Lloyd все поборював і поборюватиме й на будуче.

¶ Невзгоди в домі Тозеллі. Родинні справи пані Тозеллі, бувшої жінки саксонського короля знову запутали ся фатально. Як звісно, обоє Тозеллі мали розвести ся. Тозеллі оголосив в часописах, що опубліковане записок його жінки в париським дневнику Matin а потім в ньюйорським виданню, було з її сторони нетактом, подиктованим жаждою зиску. Дальше ствердив він, що фінансово є від жінки зовсім незалежним та що зі своїх доходів покривав часто домовий дефіцит. На се пані Тозеллі відповіла в Matin-і, що вона зовсім удержує чоловіка, котрий не має навіть сорочки заплаченої власними грішми. По тих ревелациях наступила нараз згода. Пані Тозеллі повернула до своєї вілли у Фієзоле, де люди бачили їх, як примірно проходили під руку. Але се був лише підступ чоловіка, котрому ходило о те, щоби жінка привезла йому сина. Користаючи із спільного побуту, Тозеллі втік з малим сином і пропав без сліду.

„SVOBODA“ (LIBERTY)

THE RUTHENIAN WEEKLY

Published every Thursday at
83 Grand St., Jersey City, N. J.Published by
The Little Russian Nat'l Union
of America.

Established 1893.

JOSEPH STETKEWICZ, editor

83 Grand St., Jersey City, N. J.

K. KIRCZOW, manager

83 Grand St., Jersey City, N. J.

Terms: Two dollars a year.

The largest circulation throughout the
United States, Canada and Europe.
The only advertising medium. Rates
furnished on application.Entered as second-class matter March
30, 1911, at the Post Office at Jersey
City, N. J., under the Act of March 3,
1879.**„СВОБОДА“**газетний для руського народу в Амери-
ці і орган „Р. Н. Союзу“, виходить що
тижня в четвер і коштує:в Америці на 12 місяців \$2.00
до старого краю на 12 місяців ... \$2.50
в Америці на 6 місяців \$1.00

Оплатувати газету треба завжди з гори.

Адреса:

„SVOBODA“

83 Grand St., Jersey City, N. J.

Число телефону 498.

Дописи.**3 Elizabeth, N. J.**

Пару тижнів тому, бо ще в числі
39-ім „Свободи“ з 28-го вересня с. р.
ми написали про се, яким то жемчу-
гом-попом ушасливив нас наш general
vicar, С. С. Ортинський. Днесь хочу
доповнити попередню допись. Нехай
наші читачі самі з неї осудять, яке
„золоте серце“ мав наш ніп Сусалев-
Волощук, та яких людей добирає собі
наш єпископ, і чи таке його поступо-
ване може причинити ся до піднесе-
ня поваги нашої церкви і обряду.

Не давниця, що ніп Сусалев по-
ступив в спосіб негідний просвіщен-
ної людини з нашими комітетовими,
коли він по варварськи поводити ся
навіть з своїм собратом по чині, свя-
щенником. Отже до річи.

І стало ся, що батюшка Сусалев-
Волощук дістав приказ з єпископської
канцелярії „муфувати“ з Єлизабет. Та
сим разом політика нашого єпископа,
примінювана до хлопів, обернула ся
проти нього самого. Батюшка, дістаю-
чи з єп. канцелярії безнастанні „на-
ставлення“ ігнорувати волю народа,
то є тих, що його оплачують, порі-
шив раз, для відміни, зигнорувати та-
кож і приказ тої „власти“. І тому ді-
ставши приказ, заявив холоднокровно,
що на „муфване“ має ще час.

Тимчасом прибав до Єлизабет но-
вий священник і йде до парохіяльно-
го помешкання. Ба, у ній сидить ще
батюшка з родиню. З трудом позво-
лив йому батюшка переопати ся на
канапі. Ранком пішов наш священник
на місто, і вернув до парохіяльного
помешкання доперва аж третього дня.
Батюшка все ще сидить. Знов не бу-
ло де спати. Та батюшка з християн-
ської любови змилював ся над ним
таї каже: „Лягай на землю, на ди-
ван. Тепер літо, то не буде зимно
спати на землі“. Священник пред-
ставляє батюшці, що річи і дім не
його власність, лиш парохії, та що
батюшка більше як тиждень тому ді-
став приказ від єпископа опустити
парохію. Бородач на се відповів, що
се його мало інтересує; але перене-

чувати свого наступника він не має
де, бо на ліжках спить він і його ді-
ти. Священникови не лишило ся нічо
іншого, як піти до готелю спати.

Ранком йде священник в товари-
стві одного куратора опять до парохі-
яльного дому. Батюшка ані гадає
опорожнити помешкання. Слово по сло-
ві і показало ся, що батюшка не мо-
же опустити помешкання, бо не має
за що. І парохіяни для святого спо-
кою змилювали ся — не над ба-
тюшкою — але над його дітьми, зло-
жила між собою 40 дол. та батюшка
доперва тоді узнав за відповідне опу-
стити парохію, та піти „на склад“ до
того, хто його післав був до нашої
парохії.

І видно, що єпископ все ще має
більше довіри до батюшки, як до ці-
лої нашої парохії, бо як благословив
церков в Carteret, то так „погуляв“
собі на проповіді, що ледви опинив
ся аж в Єлизабет, в коршмі. І нуж-
бештати єлизабетських коршмарів, що
се гадюки, що хочуть розказувати у
„його“ церкві та „його“ священни-
кови, хоч до сего не мають ніякого
права (!?). І хто зна, як далеко був
би ще зайшов, колиб не люди, які
так одушевили ся тою проповіддю,
що гурмою стали виходити з церкви.
Га, тяжка справа, коли нашому єпи-
скопви так подобала ся батюшкова
борода і його подвиги, що за ним
плакав аж в чужій церкві на пропо-
віді.

А тепер дещо про коршмарів.

Правда, у нас ще нема церкви та-
кої, яка би повинна бути, тільки ма-
ла капличка; але хто про ню старав
ся? Чи не коршмарі? А у Шамокін,
Па. єсть найкрасша церков на цілу
Америку. Хто постарав ся о ню, хто
її вибудував, хто гроші давав? Чи
може єпископ? Ні, коршмарі і бізнес-
мени, а з ними цілий добрий руський
нарід. А днесь єпископ хотів би ту
церков дістати в свої руки. Але там
єсть старі „коршмарі“, мудрі і не
вчора приїхали з краю; і вони не да-
ли їй і не дадуть. Так само і наші
коршмарі; колиб були приїхали разом
з шамокінськими з краю, то єпископ
був би певно не дістав і тої каплич-
ки. — Та тепер ми скажемо лиш одно:
коли наш єпископ буде і далі з на-
родом поступати так, як зачав, то
буде міг сам в ній відправляти ра-
зом з своїм батюшкою.

Коршмар.

3 Providence, R. I.

Сим подаю до відомости Вп. Добр.
в Правіденс, Р. Ай., котрі складала
датки для Івана Бердули на шифкар-
ту, що комітетові, котрі занимали ся
збиранням тихже, т. є. Ник. Храпли-
вий, Йосиф Кільчицький і Л. Змрочок
доручили мені \$36.85. На сю квоту
зложили ся слідуєчі особи: Н. Храп-
ливий 5 дол.; Л. Змрочок 2 дол.; Й.
Кульчицький 1.50; по 1 дол.: Й. По-
дєдворний, І. Цахолік, Г. Бобер, В.
Підгородецький, І. Настасовський, П.
Юрківський, С. Новоженець, А. Іур-
няк, О. Рекрут, К. Ревуцький, М. Бі-
сюк, Я. Лаврів, С. Струмецький, М.
Помаранський, Г. Билар (жид) і Ю.
Снігур; А. Мельник 60 ц.; по 50 ц.:
М. Сьвідер, С. Кендибалюк, І. Даш-
кевич, Д. Зубик, Е. Секал, І. Стус,
Т. Хвала, М. Ониськів, Д. Рєкрут,
П. Ухач, А. Дроздовська, І. Франків,
С. Качур, Й. Бекенбах і П. Накопін-
ський; Й. Плішка 35 ц.; П. Любі-
нецький 30 ц.; по 25 ц.: Р. Лугавцов,
Ф. Торг, К. Скарбек, І. Гумлак, В.
Ониськів, М. Ониськів, Р. Лехмає,
В. Дерлиця, Д. Барановський, П. Ка-
ліновський, І. Слонка, Д. Крутий і Б.
Студзінський; М. Олійник 15 ц.; Н.
Лучка 10 ц., Н. Н. 10 ц. — Разом
36 дол. 85 ц.

З тих грошей купив я шифкарту
і залізничний білет аж до Тернополя
за 34 дол. 40 ц. в фірмі Кунашев-
ського, 179 E. 3-rd St. New York, а
2 дол. 45 ц. дало ся І. Бердулі до
рук. Крім того п. Кунашевський звер-
нув висше згаданому 2 дол., позаяк
тогда були шифкарти потаніли. Усім
жертводавцям складаю сердечну по-
дяку.

Вкінці пару слів до Вас, правіден-
ські робітники! Не раз я Вам говорив,
абисте вступали до організації, але
щож, один відповідав: „Е, що там
мені по якійсь організації! Я незадов-
го поїду до краю!“ Другий знов го-
ворив, що волять ті гроші пропити,
а инший знов казав, що єсть здоров
і не потребує грошей по смерті, а бу-
ли й такі, що просто васьмивались
і т. п. Іван Бердула належав також
до того сорта людей, що то їм нічо-
го не треба. Однак стало ся инакше —
упав і окалічив на ноги. Вилежав па-
ру тижнів в шпитали, а опісля давай
простягати руку, як жебрак. Приїхав
до Америки здоровий, а відїхав калі-
кою, і як же тепер утримає жену і
діти? Се вже другий такий случай
лучив ся, а з тих сумних случаїв по-
винністе научити ся, що не треба
собі легковажити організації.

А ну но, покиньте уже раз легко-
душність і всі як один вступайте до
нашого Товариства, котре за 50 ц. на
місяць виплачує членови в разі хо-
роби 5 дол. на тиждень і доктора.
А 50 ц. може кожного стати на мі-
сяць, бо нераз в вечер більше пу-
стить ся, а до того часом і голову не
цілу виносить ся...

Не говори, Брате, що Ти здоров
нині, бо не знаєш, що Тебе завтра
чекає і чи дочекаєш вернути до краю.
Тут в Америці можеш сподівати ся
на кождім кроці нещастя і смерті, а
опісля виглядає дуже ганьблячо і під-
ло простягати руки по милостиню. —
Встид і ганьба!

Я маю надію, що тепер мій голос
но буде волющим в пустині, що всі
як один згуртуєтесь під наш прапор,
таї запевните свою будучність і своїх
дітей, бо сеж ходить о Ваше добро,
сеж Валп святий обовязок! — Гаразд!

Омелан Рєкрут.

Іскри і огонь.

1. Чому в нашії греко-католиць-
кій церкві є два вікарії генеральні?
— Бізовно, один про Галичан, другий
про Угорцян.

2. Чому в катедрі нема іконоста-
су? — Бізовно, се після нашого во-
сточного прекрасного обряду.

3. Чи діжде ся американська Русь
целібату?

4. На кого записана церков в
New York-y?

5. Чому о. Горзо не переписує
своїї церкви на єпископа, а на дру-
гих налягає, щоби записували?

6. Чому Йосиф радить гр.-кат.
Церквою, а не підписує ся на пись-
мах з канцелярії єпископської?

7. Хто найбільше тішить ся, що
помер о. Н. Стефанович?

8. Коли наші люди будуть зби-
рати підписи проти того, що привіз
булю?

9. Чи будуть єпископа працяти
з парадом, чи без паради?

10. Чи люди чують ся ображені,
що єпископ назвав їх хрунями?

11. Чи люди будуть платити даль-
ше катедратікум, чи заштапують?

о. Горзо! Ви спеціаліст від іскри,
нуже не охабте нас без отвита на сих
11 питань. — З почтенієм

Н. Н.

На українську читальню в Охримів-
цях, п. Збараж зібрано за почином
Ів. Брика і Мих. Горбач з Newark,
N. J. отєї жертви: А. Глубіш 2 дол.;
М. Горбач, І. Врек, Г. Орнавка, О.
Гупало, В. Чуй, Д. Животко, М. До-
линий, Ю. Добровольська і К. Шум-
ліч — по 1 дол.; І. Дячун, А. Зво-
лінський, С. Гурман, М. Демчук і
Марія Дармограй — по 50 цент.; Л.
Зьобровський 45 цент.; С. Шумліч
25 цент. — Разом \$14.20. Сю квоту
(68 кор.) вислав Мих. Горбач на ру-
ки Теод. Шуста в Охримівцях дня
17. жовтня с. р. через канцелярію Бр.
Сулковського з Newark, N. J. Число
посвідки 39348.

НА ВІЧЕ!**НА ВІЧЕ!**Заходом Товариства „Запорожська
Січ“ в Вунсокет, Р. Ай.

відбуде ся

дня 30-го падолиста с. р.

(Chicken Day) на Kluchis Hall 44
Social Str., Woonsocket, R. I.**ВЕЛИКЕ НАРОДНЕ ВІЧЕ**в справі фонду ім. Мирослава Січин-
ського і бл. п. о. Ник. Стефановича
ка „Рідну Школу“ в Галичині.

Початок о год. 2-ій по полудни.

Родимці з Род Айленд! Не лишай-
мось позаду других! Покажім, що
і нам дорогі суть імена заслужених
мужів!Доколичні Братства! поспішіть
з помочию в народній справі!Просить ся о як найчисленнішу
участь.

За Комітет:

Т. Магалас.

ALLEGHENY, PA.**ВСЕНАРОДНЕ ВІЧЕ**

в справі фонду на „Рідні Школи“

відбуде ся

в неділю, дня 19-го падолиста 1911 р.
о год. 5-ій пополудни, в Liberty Hall
(на Вуджерон).Комітет запрашає всіх Русинів
з околиці. — До побачення.

Спокій за дня а мирний сон у но-
чи суть уділом тих, які уживають
дра Richter-a „Pain Expeller“ проти
ломаня, корців і невральгії. Чому
терпите даром, коли ту бажану по-
лекшу можете купити в кождім друг-
сторі за 25 центів? Купуючи, звертай-
те пильну увагу на охоронний знак,
якор.

ЖИВА ОПОВІСТКА.

Люди, які спробували якусь річ, і були
з неї вдоволені, весело і охотно поручають
її другим; таких людей ми-б назвали живи-
ми оповістками.

Всякий любить радити своєму сусідові,
коли той захоріє, і є з того дуже вдоволе-
ний, коли його порада осяже ся хосенною.

Ми не не знаємо про ніякий инший лік,
який мав би таку силу ходячих живих опо-
вісток, як Трінера Американський Еліксир
Гіркого Вина.

Всякий, якого жолудкова недуга або
слабість крови привели до уживати ліків,
если вибрав Трінера Американський Еліксир
Гіркого Вина, буде завжди і перед кождим
хвалити знамениті наслідки того лічного
оредства.

Досвід є найліпшим учителем. І наш
власний досвід показав нам, що Трінера
Американський Еліксир Гіркого Вина є най-
ліпшим ліком на усі такі недуги, в яких
заходять потреба скорого виділення жолуд-
ка, скріплення нервів та прочищення крови.
По всіх другесторах.

JOS. TRINER

1333-1339 S. Ashland Ave. Chicago Ill.

Хто не читав оголошення Івана Не-
мета, баннира в Нью Йорку, поміщеного
в попереднім числі, нехай прочитає в
слідуєчій.

Головний Уряд „Р. Н. С.“ на роки 1910—1912:

Духовний управитель:
о. Мих. Балог, R. 9, Box 8, Butler, Pa.

Председатель:
Дмитро Капітула, McAdoo, Pa.

Місто-председателька:
Марія Черемшак, Trenton, N. J.

Місто-председатель:
Іван Мартон, Whiting, Ind.

Секретар рекордовий:
Теодозій Лабовський, Box 76, Jersey City, N. J.

Секретар фінансовий:
Семен Ядловський, Box 76, Jersey City, N. J.

Касієр:
Алексій Шарпона, 524 Pine and Franklin St., Shamokin, Pa.

Контрольна Комісія:
о. В. Балог, Whiting, Ind.
Константин Поступак, McAdoo, Pa.
Теодозій Касків, Newark, N. J.

Радні:
Іван Глова, Shamokin, Pa.
А. Стефанович, Ambridge, Pa.
Й. Ялечко, Ramey, Pa.
С. Маркевич, New Alexandria, Pa.
В. Левчик, Elizabeth, N. J.
А. Добоп, Lansford, Pa.

Організатор:
Ілько Моранець, 1441 Emma Street, Chicago, Ill.

Головна Канцелярія „Р. Нар. Союзу“
находиться під числом 83 Grand St.,
(у власнім домі) Jersey City, N. J.

РУХ В ВІДТІЛАХ Р. Н. СОЮЗА.

Алентави, Па. Братство сьв. Арх. Михайла, від. 147, повідомляє своїх членів, що річний мітинг відбуде ся дня 19-го падолиста с. р. в галі М. Паладіни, Tilgman St. Всі члени мають на тім мітингу явити ся і вирівнати всі залеглі довги. Неявивший ся член буде караний 50 ц., а урядник 1 дол. Позамісцевим членам подаю свою адресу: George Luciw, 622 Second St., Allentown, Pa. — А. Трач, предс.; Ю. Луців, секр.

Шіаго, Ілл. Братство сьв. О. Николая, від. 106, повідомляє всіх своїх членів, що дня 26-го падолиста с. р., о 1-пий год. пополудни, відбуде ся мітинг, на котрім мусить бути присутній кожний член під загрозою кари 50 центів. — Я. Оленець, предс.; Т. Кушак, секр.

Юнгтави, О. Братство сьв. Арх. Михайла, від. 140, повідомляє всіх своїх членів, що дня 19. падолиста б. р., зараз по Службі Божій, відбуде ся мітинг, на котрім має явити ся кожний член під карою 50 ц., а урядник 1 дол. Довгуючі члени мають вирівнати всі свої залеглості, бо інакше стратять право до запомиги, а крім того зістануть виключені з Братства і з Р. Н. Союзу. — Ал. Литвин, предс.; В. Скиба, секр.

Кінгстон, Па. Братство сьв. Арх. Михайла, від. 208, повідомляє всіх своїх членів, що дня 19. падолиста с. р. відбуде ся мітинг, на котрім будуть полагжувати ся дуже важні справи. Рівночасно подає ся до відома, що наше Братство буде святкувати торжественно празник свого патрона в неділю дня 26-го с. м. Кожний член має явити ся на се торжество у звичайній галі о год. 8-ій рано. Хто не прийде, заплатити 2 дол. кари. — М. Манкович, секр.

Елізабет Порт, Н. Дж. Товариство „Запорожська Січ“ від. 234, повідомляє своїх членів, що дня 18. листопада с. р. відбуде ся в галі Цюрчака, 154 Front St. З квартальний мітинг. Початок о год. 6.30. Кожний член має явити ся, бо суть до полагдження важні справи. Хто не явить ся, заплатити кару 50 цнт., а урядник 1 дол. — Л. Малафій, предс.; І. Генерга, кас.; М. Галінович, секр.

МАЙНЕРСВІЛ, ПА. Братство сьв. О. Николая, від. 78, повідомляє всіх своїх членів, що дня 19-го падолиста с. р. відбуде ся в дотепершнім місці звичайний мітинг, на котрім члени мають оглянути замовлену братську фану. Визває ся всіх довжників, щоб як найскорше вирівнали всі свої залеглості і то зараз, а не аж по 3-ох місяцях! На мітингу просить ся ходити точно, а не як доси бувало, що на 241 членів, належачих до Братства, приходить на мітинг 45—50. Так далше не може бути, бо така робота не доведе до кінця! — В. Крамар, предс.; Й. Вайда, секр.

Представлення, Концерти і Балі.

НЮ ЙОРК, Н. Й. Позір! Родимці! Руське Товариство Тисямениці в Нью Йорку, від. Р. Н. Союзу 144, устроює дня 18-го падолиста с. р. п'ятнадцятий ювілей свого істновзая в Henington Hall, під ч. 214—16 друга улицы, Avenue В. Початок о 7-мій год. вечер. Вступ від особи 25 цнт. Запрошуємо всіх ньюйорських Братів і Сестер. Прибудьте, а не пожалуйте! Часть чистого доходу призначена на Український Народний Дім в Нью Йорку. За добру забаву ручить Вале-вий Комітет. — К. Подлуский, предс.; Й. Іванкевич, кас.; А. Зубрицкий, секр.

СИРАКЮЗ, Н. Й. Заходом русько-укр. Тов. „Січ“ і Читальні „Прогрессива“ в Syracuse, N. Y. відбуде ся в суботу дня 18-го падолиста с. р. в галі п. Т. Гливи, 927 W. Fayette Str. Великий Баль і аматорське представлення „Бідна на світі пещена дитина“. Початок балу о год. 5.30 вечером. Представлення відограссь о год. 8-ій. По представленню Баль буде відбувати ся далше. Вступ 25 цнт. В представленню беруть участь слуючі члени тов.: В. Гарматюк, К. Бандас, Іван Шеремета, Н. Шеремета, Г. Трач, Н. Дідуник, Т. Ясчник, Т. Андрусичан, В. Кучеравий, В. Осухівський і діти: В. Тиктор і Марія Денис. — Режисер Н. Крук; дрігент хору читальняного: В. Вульчин, дякоучитель. — Всіх Русинів і Русинок як також місцеві і околичні Товариства і Братства на сей баль і на се представлення сердечно і щиро запрошуємо. Хто прийде — не пожалує! — За добру забаву ручить — Комітет.

СТ. ЛЮІС, МО. Великий Баль на дохід руської гр.-кат. церкви відбуде ся в суботу дня 25-го падолиста б. р. в руській галі п. Алекс. Валєвського, при Second & St. George Sts., St. Louis, Mo. — Початок о год. 7-ій вечер.

ВОДЕРВЛІТ, Н. Й. Заходом Братства сьв. О. Николая, від. Р. Н. С. 13, в Watervliet, N. Y. відбуде ся в неділю дня 19-го падолиста с. р. Вокально-драматичний Вечерок! Будуть продукції мішаного і дітчого хору! Будуть гарні деклямації і монольоги! На закінченні відиграють аматори театральну штуку: „Бунтівник“. Хто хоче щось милого та красивого почути і побачити, того просимо прибути на 7-му годину (точно!) вечер до церковної галі (2410 4th Ave., Watervliet, N. Y.). Дохід на церкву. Вступ 25 цнт.; діти 10 цнт.

Пощунувания.

Де є Олекса Сікора, літ 22. Хтоб про него що знав, зволить написати до: Гринько Бурчак, Slatington, Pa. або Семко Сеник, Slatedale, Pa., а дістане 5 дол. нагороди. 45—46

Пошукую в дуже важній справі свого брата Миколу Дідуника, котрий має перебувати в стейті New York. До Америки приїхав два роки тому в зад. Походить з села Котузова, повіту Підгайці. Хто би про него знав або він сам, нехай зголосить ся на адресу: Wasył Didunyk, 559 Manitoba Ave., Winnipeg, Man. Canada.

Анна Ротко пошукує свого мужа Тимка Ротко. Він походить з села Вірхня, пов. Горлиці, Галичина. Хто подасть його місце пробування, дістане нагороду. Пишіть на адресу: Тимко Барановський, 9 Basset Str., Ansonia, Conn.

СПРАВОЗДАНО КАСОВЕ „РУСЬК. МОЛОДЕЧОГО СОЮЗА“ за місяць вересень 1911 р.

Від.	Місцевість	\$	ц.
1	Shamokin, Pa.	17	60
2	Mt. Carmel, Pa.	1	00
3	Olyphant, Pa.	4	50
4	Jersey City, N. J.	1	57
5	Mt. Carmel, Pa.	6	00
7	McAdoo, Pa.	12	45
8	Elmira, N. Y.	3	25
9	St. Clair, Pa.	8	07
10	Ansonia, Conn.	7	20
11	Waterbury, Conn.	2	00
12	Yonkers, N. Y.	1	75
14	St. Louis, Mo.	5	70
16	Lansford, Pa.	—	—
18	Seymour, Conn.	95	—
20	Jessup, Pa.	5	75
21	Mayfield, Pa.	50	—
23	Homestead, Pa.	4	75
24	Shamokin, Pa.	48	—
25	Trauger, Pa.	75	—
26	Belle Vernon, Pa.	1	00
27	Glen Lyon, Pa.	13	80
28	Mahanoy Plane, Pa.	6	00
29	Rhone, Pa.	4	75
30	Breslau, Pa.	2	30
33	Northampton, Pa.	26	80
35	Whitney, Pa.	75	—
36	Scottsdale, Pa.	3	35
37	Chisholm, Minn.	2	85
38	Auburn, N. Y.	3	75
39	Syracuse, N. Y.	4	00
40	Edwardsville, Pa.	7	00
42	Passaic, N. J.	6	75
43	Simpson, Pa.	4	00
45	Philadelphia, Pa.	—	—
46	Plymouth, Pa.	7	42
47	Ambridge, Pa.	50	—
48	McKeesport, Pa.	2	50
53	Pittsburg, Pa.	9	70
55	Carnegie, Pa.	8	25
58	Ramey, Pa.	2	35
59	Leisenring, Pa.	5	50
60	Baltimore, M. D.	1	80
61	Dunlo, Pa.	1	00
63	Ford City, Pa.	3	00
65	Elizabeth, N. J.	6	00
67	Butler, Pa.	25	—
68	Ansonia, Conn.	1	13
70	Jersey City, N. J.	1	80
72	Alden Sta., Pa.	16	20
73	Providence, R. I.	45	—
78	Minersville, Pa.	8	00
81	Baltimore, Md.	—	—
82	New Alexandria, Pa.	2	75
83	Carnegie, Pa.	25	—
85	Hazleton, Pa.	3	00
87	Lancaster, N. Y.	2	40
90	Centralia, Pa.	50	—
91	McKees Rocks, Pa.	25	—
92	Taylor, Pa.	4	25
96	Pittsburg, Pa.	2	25
97	Marion Heights, Pa.	50	—
98	Shenandoah, Pa.	2	25
99	Wilkes Barre, Pa.	1	00
102	Cleveland, O.	3	25
104	Perth Amboy, N. J.	5	85
105	Nicetown, Pa.	1	00
106	Chicago, Ill.	2	50
107	Sayre, Pa.	2	48
108	New York, N. Y.	1	75
109	Ellsworth, Pa.	1	50
113	New Florence, Pa.	—	—
116	Chisholm, Minn.	25	—
117	New York, N. Y.	50	—
120	Spangler, Pa.	7	75
121	Trenton, N. J.	21	13
123	Scranton, Pa.	50	—
126	Beaverdale, Pa.	2	25
127	Buffalo, N. Y.	25	—
128	Lorain, O.	2	00
129	Sykesville, Pa.	2	75
130	Pittsburg, Pa.	1	50
132	McKeesport, Pa.	3	75
133	Newark, N. J.	1	25
135	Smoke Run, Pa.	1	50
136	Carnegie, Pa.	75	—
139	Oil City, Pa.	2	00
140	Youngstown, O.	50	—
142	Elizabeth, N. J.	4	00
147	Allentown, Pa.	5	50
148	California, Pa.	1	25
156	Sheffield, Pa.	50	—
157	Donora, Pa.	3	75
162	Scranton, Pa.	2	00
179	St. Louis, Mo.	75	—
182	Dixonville, Pa.	2	45
188	Ginter, Pa.	2	40
197	Swoyers, Pa.	7	75
198	Port Jervis, N. Y.	—	—
201	Whippany, N. J.	75	—
203	Brooklyn, N. Y.	—	—
207	Jeanette, Pa.	1	65
208	Kingston, Pa.	5	16
213	Bayonne, N. J.	4	28
214	McKees Rocks, Pa.	—	—
217	Rochester, N. Y.	50	—

Від.	Місцевість	\$	ц.
222	Mahanoy City, Pa.	5	00
223	Port Buckley, Pa.	—	—
225	Desloge, Mo.	75	—
227	Derry, Pa.	1	15
228	St. Clair, Pa.	24	—
229	Scranton, Pa.	6	25
241	Newark, N. J.	25	—
244	Bellefonte, Pa.	2	00
245	Trenton, N. J.	2	85
246	Crompton, R. I.	25	—
247	Wilmington, Del.	50	—
249	Nanticoke, Pa.	1	80
255	West Newton, Pa.	2	00
257	Spring Valley, N. Y.	1	25
258	W. E. Pittsburg, Pa.	75	—
260	Taylor, Pa.	25	—
273	Hudson, N. Y.	25	—
276	Ambridge, Pa.	1	25
283	Auburn, N. Y.	1	25
285	Glassport, Pa.	25	—
291	Brooklyn, N. Y.	75	—
296	New Kensington, Pa.	2	00
298	Holden, W. Va.	3	20

Прихід за місяць вересень є \$410.51

Зіставлене:

Прихід за вересень є 410.51

Готівка з кінц. серпня була 13,321.14

Весь прихід разом є 13,731.65

Розхід: посм. побл. п. Ількови

Гончар, Smoke Run, Pa.

і платня Головн. Уряду - 46.00

Готівка з кінц. вересня є \$13,685.65

Іван Мартон, заст. г. пр.,

А. Шарпона, г. кас.,

С. Ядловський, г. ф. секр.

Конкурси.

Гр. кат. парохія в Обурн, Н. Й. пошукує дяка. Зголошувати ся можуть рефлектанти тільки з добрим чистим голосом. Крім того має уміти провадити спів хоральний і учити дітей в школі. Зголошене до: Rev. Philemon Tarnawsky, Box 204, Auburn, N. Y.

Пошукує ся дяка з добрим тенорним голосом до провадження хорального співу. Кандидат нехай зголосить ся на адресу: St. Demetrius gr. kath. Church, Belfield, N. Dak.

Жінки! Учіть ся акушерства.

Єсе хороше занятє, запевнює Вам гарний заробок на усе житє. Адресуйте: Doctor C. Deutsch, 43 229 East 14th Str., New York, N. Y. Tel. 933 Stuyvesant

Зима йде

КУПІТЬ

СОБІ
ВЕЛИКУ
НОВУ
ТЕПЛУ
ПЕРИНУ!

Перина № 1 10 доларів.
Перина № 2 14 доларів.
Перина № 3 16 доларів.

При замовленню двох перин, оплачує експрес аж на місце. — Гроші посилайте поштовим моні-ордером. — Не забудьте подати точно імя експресового офісу або дипа.

АДРЕСА:
M. E. ARDAN,
Penrith, Cumberland Co., Va.

Повідомляє ся отсам, що п. Аль-бін Бала не єсть уже співробітником бюро 409 — 5th Street, і що до него належить зголошувати ся під иншою адресою. — Полагджуємо всі старокрасні справи військові, судові і т. п.
Foreign General Information Bureau,
409 — 5th St., New York, N. Y.

Шифкарти!

Староказне генеральне бюро інформаційне 409 E. 5 St., New York, N. Y. повідомляє П. Т. Родимців, що наслідком компанійної борби, на конкурентний літ шифкарти хвилево незвичайно подешевіли. Користайте ся тої нагоди. Найближший такий дешевий нонимуренційний корабель відходить 23. падолиста і 7. грудня. Вигідний, швидкий, безпечний, має бездротний телеграф, їда обильна і добра до стола. Нічліс найдете у відповідім. християнським домі. Наша правдива, компетентна, високо кваліфікована агенція опікує ся подорожним аж до всідана на корабель. По дешеві шифкарти на сей корабель зголошуйте ся на адресу авторизованого агента, котрим є:
J. WOYCIK, 409 E. 5th Str., New York City.

Голоси люду

в справах церковних і парохіальних.

8.

New Alexandria, Pa.

Хвальна Редакціє!

В залученю посилаю Вам письмо нашого Владика, з котрого довідаєтеся, що Владика не признає до Русинів, бо цей же не називав би себе „хрунем!“

Посилаю також копію листу, писаного до Владика в справі церковній, на котре то письмо отрималисьмо від Владика залучену відповідь.

Зазначую рівнож, що я сам був у Владика два рази: і так перший раз сказано мені, що Владика не вдома, другий раз сказано мені, що Владика тепер зайнятий, бо хтось єсть на аудієнції, а по аудієнції буде змучений, то не може мене прийняти.

То значить: вертай, дурню, 300 миль до свого дому з нічим, бо Владика буде змучений!

Дальше, силоміць накинув нам Владика о. Пастелього з Травґер, Па. Сей панотець (великий мадярон) був найбільшим ворогом Владика, а позаяк Травґер єсть і був парохією, яка не мала і не має нічого спільного з Епископом, то о. Пастелія прогнано, а він, не маючи де притулити ся, гонить до Епископа і — як показало ся — не надармо, бо по повероті з Філадельфії приніс юрисдикцію на New Alexandria, Pa., о чім ми нічого не знали. При помочи кількох мадярських фамілій обняв о. Пастелій церков, наш уряд суспендував, а вибрав собі своїх чисто мадярських урядників. Зазначую, що угорських фамілій єсть тут лише 15, а галицьких вище 50.

Свого часу ми всі Галичани були бисьмо його прийняли, з тим однак, щоби мешкав в Александрії, але він не згодив ся мешкати у нас, бо то плейз, а він хоче бути в більшім місті. Ню Александрія віддалена від Greensburg-a (тут о. Пастелій мешкає) о 9 миль, а право канонічне каже, що парох мусить мешкати там, де церков.

Тепер наш накинений духовник галицьких Русинів ігнорує, на проповідях провокує, заохочує угорських Русинів до поставлення на своїм, та називає нас індепендентами.

Минувшої неділі було у нас віче в справі фонду бл. п. о. Н. Стефановича. Тойж самої неділі перед вічем я подав о. Пастельому витинок з „Свободи“ (оголошене віча в New Alexandria) і просив щоби про се віче оголосив на проповіді, та місто оголосити, він спротивив ся тому та кричав на проповіді, що ми не маємо права жадних віч ані мітингів робити, бо церков єсть єпископська а він має юрисдикцію, проте він розказує.

Та знаєте, що він ще зробив? Коли ми прийшли на віче, він галю церковну замкнув на колодку, а на ту колодку причепив картку з написом чисто мадярським, зазначаю: мадярським, не словенським — що до галі не маєм вступу!

Відпис сего письма я заслав до митрополита Шептицького.

За правдивість повисше сказаного і за опубліковане сего письма та обох залучених документів — беру на себе повну відвічальність.

С. Маркевич.

Відпис листу, писаного до Епископа С. С. Ортиньського, в справі церковній:

Ваше Преосвященство!

Ми низше підписані куратори, пишемо се письмо, і коли Пр. Владика нас не вислухають, будемо змушені удати ся до айриських Епископів.

Наша парохія одноголосно на мітингу згодила ся на се, щоби нашим парохом був о. М. Балог, котрий на се годить ся.

Парохія жадає, щоби сьвященик мешкав в New Alexandria, і щоби дяк був з Галичини.

Дальше минає рік, а ми, мимо просьб, сьвященика не маєм, і коли о. Балог згодив ся до нас прийти, то просимо ласкаво уділити ему юрисдикцію. Ходить чутка, що до нас має прийти о. Пастелі, бо він вже тому три тижні телефонував, що має юрисдикцію, однак люде не хочуть его, бо мають на се многі і важні причини.

1. о. Пастелі відібрав був Jamison від о. Даниловича і мав з ним файт через цілий час; люде о тім знають і згіршили би ся, наколиб прийшов до нас той сьвященик, що не слухав розпоряджень Вашого Преосвященства.

2. Люде дуже добре знають, що о. Пастелі на службі Божій в Jamison не споминав імени Сотер, а на New Alexandrii споминав, а тимсамим показав ся дволичним.

3. о. Пастелі не міг ховати на римо-кат. цмнтари, та через него многі Русини набрали ся встиду, що такого мають сьвященика.

4. Люде сьвященика без юрисдикції прийняти не хотять, а хотьби о. Пастелі мав юрисдикцію від Вас, люде не повірять, позаяк о. Данилович публично голосив, що о. Пастелі не має юрисдикції.

5. о. Пастелі наміряє мешкати в Greensburg, а коли побє кого в майні, то тяжко дочекати ся сьвященика і грозить опасність, що може чоловік умерти без сповіди.

6. о. Пастелі не згодить ся на галицького дяка.

7. Недалеко New Alexandrii єсть плейз Export, де є схізма і люде звідтам, з повіта Стрийського, скорше будуть удавати ся до батюшки, як до него, позаяк він не говорить добре по руськи і борода не має.

Здає ся нам, що ті причини вистарчають, щоби Преосвященний вислухав нашу просьбу і дали нам о. М. Балого.

Робимо увагу, що ми люде спокійні, але если Ваше Преосвященство не полагодять сеї справи на нашу користь в як найкоротшім часі, будемо змушені засягнути помочи лорів, та перепровадити таке діло, про яке ще ніяка парохія не подумала, проте звертаємось і просимо В. Преосв. не давати нам нагоди бути дороговказами.

Вправді ходила до Вашого Преосв. депутація, о скілько ми чули, однак се діялось без відомости парохії, бо парохія не висилала депутації, тільки заслала письмо, заосмотрене печатію церковною, а перед кількома днями висилала делегата в особі п. Маркевича, котрого Ваше Преосв. не прийняли.

На случай, коли би Ваше Преосв. тим разом не вислухали нашої просьби, то люде будуть змушені ходити поки-що до костела, а і тепер вже многі удають ся в потребах до латинських сьвящеників.

Колиби Ваше Преосв. на силу нам дали о. Пастелія, то ми більше в жадних справах удаватись до Вас не будемо і будемо заховувати ся так, якби гр.-кат. Епископа в Америці не було.

Наколиб В. Преосвященство замкнули нам підчас процесу церков перед нами, — тим не зразимось, а прав вільної землі ніхто не може нам вкоротити.

Просимо в короткім часі дати нам відповідь.

Дано в New Alexandria, Pa.

дня 14. септембра 1911.

С. Маркевич, председатель.

(Печать парохіальна).

Відповідь Пр. Владика на повисше письмо:

Philadelphia, Pa., 19. Sept. 1911.

До Чесних Комітетових Церкви Преч. Діви Марії в New Alexandria, Pa.

На Ваш лист, писаний 14. Sept., висланий 18. Sept., Іх Преосвященство поручили мені відповісти, як слідує:

1) Всі чесні комітетові видно не зрозуміли ще до тепер, що то єсть сьв. Соборна і Апостольська Церков, якої звичайна назва єсть церков католицка. Еслиб се зрозуміли, то ніколи не писалиби в такий спосіб до Свогого Епископа подібних листів, як сей, котрий Іх Преосвященство перед хвилею одержали. Щоби зрозуміли, то я їм поясню, що ніколи в сьвітї, в цілій католицкій Церкві не було в звичаю, щоби вірні вибирали, або призначували собі сьвященика, як се зробили підписані заступники церковної громади в сім листі. Ніколи вірні не можуть жадати того, що не єсть їм дозволено; можуть лише просити, представляти Свому Епископови під розвагу, якого правом єсть потвердити се, коли уважає Церкві за користне, а відкинути, коли се шкідливе.

В противнім разі, колиби церковна громада поставила яке недозволене жаданє і підпирала его погрозами — се знак, що то не єсть церковна громада, яка бажає добра душ своїх співвірних, але щось як тічня зовків, яка хоче знищити і потоптати церковний закон, з сьв. Євангелія взятий і 2 тисячами літ утверджений. Такі люди стають сектантами, бо лише в протестантських сектах єсть сей звичай, де громада вибирає собі прічера. В католицкій Церкві єсть закон, якому вірні мають повинувати ся.

2) Іх Преосвященство упереджають Ваші бажання, бо коли лише зашлете протоколи мітингу, на якім зажадаєте звороту Вашої Церкви, Іх Преосвященство сейчас вишлють Вам „deed“, з яким Ви собі можете зробити, що схочете, бо не мури становлять Церков, але живі людські душі і серця. Колиж у Вас ті душі вже не належать до звязи з католицкою Церквою, то мури чи дерева Іх Преосвященству не треба. Не будинку церковного, але Ваших душ, Вашої любови бажає від Вас Начальник тої Церкви Іх Преосвященство, Кир Сотер.

3) Юрисдикція Всч. о. Пастельому вже дана, але коли не хочете, він Вас обслуговувати не буде, Вам ся нікого не накидає, беріть собі кого хочете, але право Церкви заховане мусить бути і Ви ломаня того права не повинні ся домагати. В сьв. Письмі єсть сказано, що колиб навіть аягел прийшов до Вас і голосив слово Боже, а не був Богом ісланий, най буде проклятий! То відносить ся як раз до правдивого іслання сьвященика, або як Ви називаєте юрисдикції.

4) Що до Вашого доброго прикладу, який хочете дати цілій Америці — давайте! Іх Преосвященство ніколи нічого доброго по Русинах не сподівали ся і не сподівають ся аж хіба, як вимре се хрунівське покоління, а настане яке аж третє, яке буде виховане в правдивій вірі, в любові до Бога і до своєї сьв. Церкви і свого прекрасного обряду. Русини хрунуть завсїгди: при виборах, в судах, в вірі, в церкві, то вже так війшло в їх кров по дідах і прадідах, що їх собі трудно інакше представити. Тому і по Вас нічого иньшого не сподівають ся, лише, що яко хруні по під чужими плотами, по чужих церквах, наплювавши на власну, погинете.

І то буде справедлива кара Божя за Ваше непослушеньство. Таку кару Богу Ви оглядаєте вже тепер власними очами, як непослушні упадають оден по друім в що раз більшу пропасть прогірхів.

Супроти сего для Вас єсть два виходи 1) або прийняти сьвященика, який має юрисдикцію від своєї правної Церковної власти, або 2) ухвалити собі раз, що стаєте ся індепендентами і раз на все відлучите ся від своєї Матери сьв. гр. католицкої Церкви.

Очікуємо Вашого твердого рішеня і сподіємо ся, що коли любов до своєї рідної Церкви у Вас перемаже Вашу підлу гордість, Ви станете вірними синами своєї Матери Руської катол. Церкви і свого народу.

З Епископської Канцелярії

о. Захар Орун,

секретар.

Спростоване.

В 44. числі „Свободи“ в артикулі під титулом: „В чім треба шукати причини нашого лиха?“ наводить редакція*) причини, задля яких нарід і духовенство тратить серце до гр. к. Епископа С. С. Ортиньського. В тім артикулі знаходять ся, дотично духовенства такий уступ: „І одні уступили ся на бік і лиш приймають ся, а другі, використовуючи його слабі сторони підхлібством і підкупством (підчеркнене автора) діставали титули і гонори і парохії, а прочі опустили руки в безрадности“.

Сими то словами кинено тяжку пляму на Епископа і на духовенство, бо публично закидає ся, що парафії продає ся і купує ся за гроші. На таке оскаржене не годить ся мовчати, бо се не дрібничка. І так:

I.) Закинене духовенству підкупство зове ся в праві церковнім симонія і єсть то підле беззаконіє, за яке той, хто его допустив ся, підпадає самим ділом клятві, від котрої лише Престол Апостольський може розрішити. Також наланє парафії єсть неважне, так що той, хто получив парафію способом симонійним, не може побирати приходів.

II.) В „Свободі“ не зацитовано поіменно, котрі сьвященики через симонію діставали і дістають парафії, а тим самим тота ганьба паде на все гр. кат. духовенство, позістає під юрисдикцією гр. кат. Епископа С. С. Ортиньського в Америці.

III.) Заходить обава, що всі вірні, повірені Апостольській управі гр. кат. Епископа, прочитавши в газеті явне оскаржене о симонію, готові підозрівати свого душпастиря, що підкупством дістав їх парафію.

З тих тут наведених причин відпирає низше підписаний се явне обвиненє і серіозно просить Хвальну Редакцію „Свободи“, щоби сей закид дотично его особи відкликала.

Слава Ісусу Христу!

Granville, N. Y. Nov. 7, 1911.

о. Іван Велигорский,

гр. кат. душпастир в Granville, N. Y.

*) Статя під наведеним заголовком не походить від редакції. — Пр. Ред.

Михайло Угорчак, 204 WEST 148 ST. NEW YORK CITY. РУСЬКИЙ ХАРАКТЕРИЗАТОР,

виписує різні українські і инші костюми на представлення і характеризує по низьких цінах. Замовлення приймає що найменше на 8 днів перед представленням.

R. J. GLICK Агент асенураційний від огни. Офіс знаходиться в WILLIAM MCCONNELL BUILDING (15-30) SHAMOKIN, PA.

3 St. Louis, Mo.

Родимці! Сим маю честь повідомити Вас, що я переніс свій бізнес з 2000 Victor Str. до власного дому при 1500 South 3rd Str., St. Louis, Mo.

Маю красно уряджений Буфет і склад різнородних лікерів, котрі продаю танше, ніж які небудь гуртовні склади. Висилаю замовлення експресом до всіх „сухих“ плейзів скоро і совісно. В буфеті є завжди свіжа, тепла і зимна перекуска.

Для розривки костюмерів є сая білярдова, а надто маю красну обширну Галю на мітінги, балі, весіля, забави і т. п. Валь що суботи. — Незабуйте за старого Союзовця, пишть по замовлення, голосіть ся до мене по всь, що Вам лиш треба, а будьте певні, що я обслужу Вас завжди чемно, красно і справедливо.

Затямте собі добре мою адресу:

М. Петровський,
1500 So. 3rd Str. St. Louis, Mo.

РУСЬКА КНИГАРНЯ

МИХАЙЛА ЛИСЯКА

312 E. 6th STREET. NEW YORK, N. Y.

Спродас молитвенники, книжки до читаня, листи, картки на Рожд. Хр. і календарі.

5 доларів денно

можеш легко заробити, працюючи 2 до 4 годин денно, яко наш агент. Хто хоче працювати, най вараз оголосити ся листовно (в додученем 2 цент. марку на відповід) до:

EUROPEAN COMMERCIAL CO.
25 E. 14 Str. New York, N. Y.

Велика випродаж!

Родимці! Если хочете дістати гарний і добрий годинник, то уйдіть ся просто до нашої руської фірми, а ми обслуажимо Вас чесно і скоро.

Дасмо Вам тепер добру нагоду, отже користайте, хто може. Если хочете, пішлемо Вам чудовий 14 K. solid gold filled (14 Карат. золот. виповнюваний) годинник, крятий, о 3 чудово рівблених ковертах, а добрим американським верком о 17 КАМІНІХ, гарантований писемно на 20 літ, за ціну фабричну \$8.25. — За сей самий годинник в інших компаніях заплатите 30 до 35 дол. 45—48

ВАЖНЕ! За сей годинник заплатите доперва тоді, коли його оглянете і Вам подобає ся — Пішть вперед по каталог і докладний опис годинника.

Спішть в замовленням бо тільки 2060 штук продамо по тій знеженій ціні.

European Bazaar 25 EAST 14th STR. NEW YORK, N. Y.

375 CENTS
Сей чудовий зигарок 3.75 лише
Правдивий американський годинник, з вайкрашеними американськими каменями, хорошо гравірований, подвійно золочений, з добрим осередком і пружиною, накручуваний бічною голкою. Гарантований на 20 літ. Пішлемо Вам його С. О. Д. за \$3.75 і кошти пересилки в позволенем дарового огляненя. Як він Вам при огляданю не сподобає ся, відшліть назад на наш кошт. Весь риск беремо на себе. Если пішлете \$3.75 враз в замовленем, дістанете даром елегантний перстень і обі ті річи вишлемо Вам оплатно в регістрованім пуделку. Як купите шість зигарків за \$22.50, дістанете один даром. Напишіть, чи хочете мати зигарок мужеський, чи дамський. До кожного зигарка додає ся за даром гарний ланцюжок.
PETERS CO., Dept. 5., CHICAGO, ILL.

Російсько-Американська Лінія

ОДИНОКА ЛІНІЯ БЕЗ ПЕРЕСІДАНЯ

— МІЖ РОСІЄЮ І АМЕРИКОЮ. —

8½ днів до Роттердаму, 11½ днів до Лібау.

„ЛІТГАНІА“ — 11-го Новембра

„КУРСК“ — 25-го Новембра

III класа \$31.00 III класа \$33.00

II класа \$45.00 II класа \$47.00

I класа \$52.00 I класа \$62.00

По більшій подробиці просить ся звертати до наших агентів або до головного заступника:

A. E. JOHNSON & CO. 27 BROADWAY NEW YORK, N. Y.

10 центів.

Накопи зобовязжете ся платити по 10 центів денно, то пішлемо Вам на кредит отсей прегарний грамофон плитовий.

5 ЦЕНТІВ.

Накопи зобовязжете ся платити по 5 центів денно, пішлемо Вам 14 кар. поволочений (gold filled) годинник о трох ковертах, 11 каменях, в гаранцією на 20 літ, а також ланцюжок і дармовис.

Тепер не присилайте ані цента, лиш пишть по каталог в залученем марку на пересилку до: 43—46

LIBERTY COMMERCIAL CO.,

343 E. 9th STR., Dept. F., NEW YORK, N. Y.

Ім. з 17 каменями
ЖЕЛІЗНИЧІЙ ГОДИНИК
для мушин

і жінок, накручує ся без ключика, поволочуваний, в гаранцію на 20 літ, подвійні куверти красну вирізані. Ходить безумовно точно на спеціально зроблений для людей, котрі роблять при желізничних, і гарантує ся на 20 літ. Незвичайна нагода. — Ми вишлемо сей годинник на кождо адресу за послілатою (С. О. Д.) \$5.75 і за аворот пересилки, а там привідемо, що кождий може його оглянути, і если ему не подобає ся — то тоді не потребує платити ані одного цента. За такий годинник у иншого купця треба заплатити 35 дол. Дуже гарний 14 кар. золотом поволочений ланцюжок а дармовисом — додає ся даром до кожного годинника.

EXCELSIOR WATCH CO.

1101 Athenaeum Building, Chicago, Ill.

Новий вибір русько-українських рекордів.

Ми продаємо грамофони на тижневі і місячні сплати.

!Рекорди на всіх языках!

Пишть по наш каталог і вибрану Вами машину ми пішлемо на Ваш Express Office, де за дозволом агента можете сей грамофон оглянути, не платячи ані одного цента наперед.

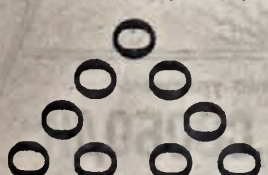
Позір! Кожда експресова компанія дає Вам привілей екзамінувати наш грамофон на наше бажанє.

Спеціальний каталог 100 різних річий, як: кишених і стінних годинників, ювелірських приборів і т. н. висилаємо на жаданє даром.

GLOBE RECORD & SUPPLY CO. DEPT. T.

131 E. 7th STREET
NEW YORK, N. Y.

За відгадку \$100.00 За відгадку

Тут маєте трикутник зложений в 9-ти кружків. Вишть у кождий з них одно число від 1 до 9 так, щоби сума в кождий із трох боків виносила 20. Одної і тої самої цифри не вільно вживати більше як один раз. 45—48

За розв'язане сеї загадки дістанете чен на \$100.00!

Се для Вас нагода покласти підвалини до щастя.

Кождому, хто надішле влучну відповідь на се оголошенє, дамо 100-доларовий чек, котрий буде прийнятий нашим бюро так як готівка тоді, коли ся сума буде ужита яко перша рата на закупню якого небудь з наших неспроданих лотів у положених межи Perth Amboy a New Brunswick.

Через ті лоти курсує велізниця і трамвай і тут є фабрика. Голосіть ся або пишть по вільно прогулькові тікети. Користайте з нагоди, прибудьте і огляньте сеї гарні місця, або пишть по більшій інформації. Ся оферта кінчить ся з днем 30. падолиста. Адресуйте:

METUCHEN REALTY CO., Dept. Svo., 26 Cortland Str., New York, N. Y.

Позахатні робітники.

Робітники, виставлені на холод і вохкість, уникнуть докучливих болів ревматизму і невральгії, уживаючи д-ра Ріхтера „Pain Expeller-y“ в хвилі, коли почують перші кольки (ломаня).

Сей лік має запевнену постійну славу від 43 літ. Уживають його скрізь по цілім світі, а дістати його можна у всіх друготорах Злучених Держав по 25 і 50 центів за пляшку.

Уживайте його також в случаях напруження мускулів, звихнень, болів в сугавах, в боці і в грудях, болю зубів, уший і жолудкових корчів.

Повне поученє в руськім язичі находить ся в кождій коробці.

Будьте уважні і вистерігайте ся численних наслідувань. Правдивий Pain Expeller находить ся тільки в такий коробці, яка тут представлена на образку.

Сей лік виробляють

F. Ad. Richter & Co.

213—215 Pearl Str., New York City

ТАНА ПРОДАЖА ШИФКАРТ.

Одинона руська агенція шифкартова в Нью Йорку.

ВАЖНЕ! По причині конкуренції між лініями, можете від нас відхати до Старого Краю найменшим коштом на добрих, поспішних шифах на Гамбург, Бремен, Роттердам і Антверпен.

Желючи скористати в нагоди низької ціни, повинні удавати ся до нас зі всякими запитами о інформації о чао відпливу кораблів.

Жиючим подальше від Нью Йорку, завчасу замовляємо місця на шифах, як і наші агенти зустрічають пасажирів на стаціях (депот) в Нью Йорку. Ми стараємо ся о вигоду пасажирів, а також і про їх багажі і виліт.

КРАЙНІ! По що йти до чужих, котрі Вас не розуміють, коли можете удати ся до нас так, як до свого дому. Хто має замір їхати до старого краю, або сопроводити його до Америки, нехай удасть ся до нас, а ми ручимо, що дістає добру услугу. — Номер телефону агенції єсть: Orchard 887.

Удавайте ся особисто, листовно або по телефоні до:

G. KUNASHEVSKY, 179 East 3rd Str., New York, N. Y.

Дармо!

Купіть у нас за \$6.00 найліпшого тютюну до папіросів і виберіть собі презент в слідуєчих предметах: 1. Найновіший імпортований фонограф в великою викльованою трубою і рекордами, який грає гарно й вправно усяку музику і пісні. Кождий може мати в своїм мешканю концерт. 2. Красна гармонія в славній німецької фабрики в котамі і вклавками. 3. Гарний столовий, викльований годинник в музичкою, що грає за кождим разом 10 минут. 4. Грубо золочений дамський або мужеський зигарок. 5. Столовий сервіс в краснім пуделку: 6 ножів, 6 вилок, 6 великих і 6 малих ложок, 1 ніж до масла і 1 ложочка до цукру. — За наш презент хочемо, аби Ви поручали нашу фірму Вашим знакомим. Пришліть нам на задаток 50 центів марками, а ми зашлемо Вам 40 пуделок тютюну 4-ох родів за \$6.00 і вибраний Вами презент. Решту \$5.50 заплатите по відібраню товару. Кому сей товар не подобає ся, може його не прийняти.

English Asiatic Tobacco Co., Dept. L., 115 E. 7th Str., New York City.

Телефон 1823 Орчард.

Одинокий Русько-Славянський

БАНК

А. ГРОХОВСЬКИЙ і Ко.

Існує від 1880 р.

в НЬО ЙОРКУ: III—III E. 7th St.

в БРУКЛІНІ: Cor. Grand St. & Bedford Ave.

Найнижші ціни — найвише обезпеченє.

Наш власний дім.

\$100.000.00! Читайте уважно! \$100.000.00 вложив наш банк в державну касу на обезпеченє наших чинностей.

В нашім банку дістанете по найдешевшій ціні:

ШИФКАРТИ всіх корабельних товариств, **ЖЕЛІЗНИЦЬ** БІЛЕТИ до всіх міст Злучених Держав і Канади.

ПЕРЕСИЛАЄМО І МІНЯЄМО ГРОШІ всіх країв після докладного біржевого курсу. ПРАВНИЧИЙ ВІДДІЛ БАНКУ виладжує ріжного рода повновласти, акти купна і продажі, старостинські та речинцеві пашпорти і службові книжочки.

ЩАДНИЧИЙ ВІДДІЛ нашого банку приймає вкладки від одного долара і платити від тих вкладок 4 процент. Вкладки можете приносити особисто або присилати письменно моні-ордером або готівкою в регістрованім листі. Про вкладки, ськладані в нашім банку, і про особи, вкладаючи їх, зах-вує ся тайна. ЖІНКИ І ДІТИ можуть держати свої ощадности в нашім банку і можуть винимати їх без мужів, родичів або опікунів.

Найнижші ціни — найвише гарантія: \$100.000.00.

Приходіть або пишть, а відповідь дістанете відворотною поштою.

РУСЬКО-СЛАВЯНСЬКИЙ БАНК А. ГРОХОВСЬКИЙ і Ко.
115 E. 7th St., New York City, або Brooklyn.

